

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— frt
Félévre 5.—
Negyedévre 2.50
Egy hónapra 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Főpiac, a város-
házzal szemben.

Hirdetések:

Egy basábas példát
soronként 5 krajvát
számlítanak.

Darányi nem fél!

Debreczen, február 13.

(D.) „Hogy a molnár és fia“ ezimű, mindenki által ismert kis elbeszélés Lafontaintól avagy más-tól származott-e? azon most ne törjük a fejünket (mert kifogyunk az időből és ezikkünk mindjárt nem lesz aktualis,) hanem eléged-jünk meg vele hogy jó (ha a cikk nem az is, csak aktualis legyen.) Mert hogy az ember mindenkinek kedve szerint tudjon akár eselekedni, akár beszélni, akár írni: olyan ember nem termett. Ezt bizonyítja Darányi Ignác, a földmivelésügyi miniszter is. A szabadelvűek észjárása szerint például valóságos I. Napoleon-taktikával, sztratégiával és hősiességgel beszélt, amiért hogy telizett is nagyon, meg is éljeneztek nagyon; holott az ellenzéknek meg nagy kifogása van a beszéde ellen, mert nem értették ki belőle, amit kiérteni akartak, s amit tulajdonképpen az egész ország várt és remélt: a hazafias aggodalmat! Más szóval, ijedősebbnek kellett volna lennie, mert azok után a hírek után, melyeket a lapok az agrár-szociális mozgalmakról nap nap után hirtelnek, a hazafias etikett szerint jobban kellett volna félnie, amit sajnos, az ellenzék várakozása dacára és szája ize szerint, nem cselekedett meg!

Még csak nem is a szociális

mozgalmakon, hanem a ressort-jába vágó földmivelési ügyeken kezdte. Éppen mint máskor! Beszélt a telepítésről, a famonopolium beszüntetéséről, erdőrendszerről; állategészségügyről; földmivelési iskolákról, lenn és kender termeléséről; méntelepekről; szőlők és azok konstrukeziójáról, és mind ezt úgy adta, mint a ki fölött sem a ház nem ég, mint akinek lábai alatt a talaj sem inog. Olyan higgadt és nyugodt volt, mint kinek rendjén szokott lenni a szénája, oly önbizalommal és bátorsággal telt, mint akár egy Tisza Kálmán!

És kezdtek a honatyák szerte tekintgetni a tisztelt Házban, hogy ébren vannak-e vajjon? Mindenik a szomszédját nézte, nem alszik-e mert annak az ébrenlétéből igyekezett konstatálni, hogy ő sem alszik, tehát logicze nem is álmodhatik; hanem annyi tagadhatatlan még is, hogy mióta Darányi beszél, a világ sora megváltozott. A honatyai fejek ugyanis, félrevert harangok zugásaival voltak tele: segélykiáltások, puskaropogások, ágyudörgések telítették a levegőt; legmagasabb fokon állt a kíváncsisággal párosult izgalom és a Darányi beszédét lábujjhegyen várta mindenki! Arra volt elkészülve mindenki, hogy a miniszter állig fegyverben, vért és sisak alatt fog megjelenni s azon kezdi remegő hangon: Uraim! Hannibal a kapu előtt! És a he-

lyett, még civilizáltabb öltözetben mint máskor; és még higgadtabban, még nyugodtabban mint máskor, azon kezdte: Uraim! A tavasz a kapu előtt! . . . És jöttek sorban a földmivelési teendők.

Harangzugás, puska ropogás, ágyu dörgés, sat. elmúltak; még talán a föld se mozgott, az első eset levén arra, hogy Galileinek nines igaza! A vihar felhők ilyen szép esendes elvonulása, s a kedélyeknek normális kerékvágásba történt visszazökkenése után hozzá szólt végre a miniszter, az agrár-szociális kérdésekhez is. Egészen simán, egészen higgadtan tárgyalva ezeket is, biztosítván a tisztelt Házat, hogy a kormány szemei nyitvák és figyelmét nem kerüli el semmi. Ahol intézkedni kell, ott intézkedik, ahova esendőr kell, ott lesz esendőr, ahová katonaság kell, ott lesz katonaság, a lázításnak pedig utját fogják állni, a esendet és rendet helyre fogják állítani. Csak méltóztassanak haza menni és dolgaik után látni, a többi a kormány dolga!

És a t. Ház azzal az érzéssel ment szét ebédelni, mint mikor a nagy harsona szól tüzoltóság utcai végig nyargalása után arról győződik meg a közönség, hogy kémény tűz van valahol.

A miniszter egyébként föl-kérte az ujságírókat, hogy a hírek kiszinezésétől, és az illető föld-

TÁRCZA.

A három.

— Lenau. —

Vert hadból jó az utfelem
Három lovas, oly csendesen!

A vért ontják a mély sebek;
Párolgva a lóról csepeg.

Nyereg, kantár vértől piros,
És sárt s tajtékat egybemos.

Fáradt a ló, lassan halad;
De ám sebes a vérpatak . . .

A három egymáshoz simul,
Egymásnak gyöngé támaszul.

Az arczokon ül fájdalom,
Végső panasz az ajkakon:

„Otthon virul szép kedvesem,
Ifjan meghalni: fáj nekem.“

„Zöld erdőm s benne kis lakom,
S itt halnom így, mily fájdalom!“

„Semmim, csupán az életem,
Mégis fáj a halál nekem.“

Prédára lesve fent lebeg
Három sas a fejük felett.

Vijjogva osztják el ezek:
„En azt, te azt, te azt eszed.“

Sáfrány Lajos.

Leszámolás.

Férj: Egy kis meglepetés fogja érni kedvesem és nem lehetetlen hogy ezzel örömet okozok.

Feleség: Maga mindig jó volt s ha újabb jószágról lesz szó, ez nem tartozik a meglepetések közé.

Férj: Ezuttal azonban mégis csak az lesz, mert hát — válunk.

Feleség: (ijedten): Válunk?

Férj: Ugy van. Amint ezt a kis beszélgetést befejezzük, én mindörökre elhagyom magát. Innen egyenesen az ügyvédhez megyek, a ki a válópört már holnap megindítja.

Feleség: Na, ez igazán meglepetés.

Férj: Legalább most az. Azért mondom, hogy most, mert az szinte bizonyos, hogy sok olyan órája lehetett, amelyben a válasra gondolt. Nem arra, hogy elhagy, hanem arra, hogy én távo-

zom, a ki bűnös, az gyakran gondol a büntetésre s ha ez a büntetés meglepetést okoz, csak azért történik, mert akkor következik be, amikor arra épen nem számít.

Feleség: Még a lehetőségére nem gondoltam annak, hogy mi elválhatunk.

Férj: Hát olyan vaknak, hát olyan ostobának tartott?

Feleség: Beesületesnek, jónak tartottam mindig s azt hittem, hogy szeret. Legalább úgy, amint én szeretem.

Férj: Persze, még azt is meg meri kockáztatni, hogy ártatlan. Hogy nem esalt meg soha.

Feleség: Gondolatban sem. Álomban sem.

Férj: Egyszóval tagad és tagad, a mire egyébbiránt elkészültem.

Feleség (álmélkodva): Nem értem. Semmit sem értek. Kijelentése, vádja, gyanuja olyan váratlanul ér, hogy szédülés fog el. Én ebben az állapotban, amikor szivverésem megáll, rémület fog el, arra gondolván, hogy megőrült.

Férj: Legyünk nyugodtak édesem, és ne kergessük a tragédiát. Ha megen-gedi, kimagyarázom magam.

Feleség: Hallgatom.

Férj: Mikor a szerelem mindkettőnket megfogott s mikor a tiszteletes ur elé

birtokosokat, hogy a bátorság elvesztésétől tartózkodjanak, mert a bátorság elvesztése után a fejesztes következik, az pedig tudva levő, hogy a fejtelten ember észjárása nem célszerű.

A kultura magaslatán.

Debreczen, február 14.

Csak kevés, de annál kitünőbb hangzásu nevet kell említenünk, ha nagy vonásokban és körvonalakban meg akarjuk rajzolni a kultuszminisztérium történetét az alkotmány helyreállítására óta. Kevesen vannak, akik a magyar kultura élére állván, maradandó, örök érdemeket szereztek maguknak s akiknek neve a magyar civilizáció történelmének lapjain arany betűkkel van felírva. Báró Eötvös József, Tréfort Agoston, gróf Csáky Albin és dr. Wlassics Gyula e kevesek.

E férfiak működését csak megközelítőleg is méltatni annyi lenne, mint a magyar fejlődés utolsó 30 esztendejének történelmét megírni; mi azonban átengedjük a történelemnek a maga jogát és a zsurnalisztika számára csak a jelenről vesszünk tudomást, amely jelen éppen foglalkoztat bennünket s amelyet erélyes és ezéltudatos munkánál látunk egy nagy jövőért szorgoskodni, gondoskodni.

A szellemi képesség és a kétségtelen hivatottság mellett, talán még a kínálkozó alkalmak és körülmények teszik dr. Wlassics Gyulát nagy kultuszminiszterre és sorozzák őt, az idézett nevek sorrendjében az utolsót, azok közé; nem az utolsó helyre, ha a sikereket és tetteket mérlegeljük és bíráljuk. Talán a nagyobb erély és gyors elhatározás is híressé tette Wlassicsot s ennek folytán arra képessé, hogy a minisztertanácsban nagyobb nyomattal tudott tárczája számára nagyobb anyagi eszközöket szerezni, melyek lehetővé tették neki, hogy nagy és gyors sikereket érhesse el: e nagyszabású és tagadhatatlan sikerek és kedvező eredmények titkát nem akarjuk vizsgálni; csak azt látjuk, hogy azok itt vannak; nem törődünk azzal, hogy mint lettek, hanem megelégszünk annyival, hogy konstataálhatjuk őket.

Bizonyos az, hogy a legnagyobb törekvések is csak akkor használnak valamely államnak, ha siker koronázza azokat és miután Wlassics sikerei kétségtelenek, jogot szerzett magának a magyar kultura történelmében egy előkelő helyre és a nemzet legbensőbb köszönetére. Minden kiválóbb alkalommal az elismerés szózata hangzik végig az országon, egyetlen ítélet, a leghízelgőbb, hallható Wlassics Gyula működéséről, akárhol s akármikor lépjen ő újabb ténynyel a nyilvánosság elé, — ez a stereotyp mondat: Magyarország Wlassics alatt a kultura magaslatán van.

Es valóban, bármely teret veszünk vizsgálat alá, mely a kultuszminiszter gondoskodására és felügyeletére van bízva, mindenütt feltétlen haladást kell konstataálnunk. A kisdudóvók és elemi iskolák terén elért sikerek, a közép- és főiskolák terén létesített reformok rövid három év alatt, a mióta Wlassics kormányon van, a magyar közoktatásügyét azelőtt alig sejtett magaslatra emelték és korszakalkotóknak tekintik azokat egész Közép-Európa közoktatásügyében. Az ipari oktatás terén tett intézkedéseket más államok utánzandó példának tartják és a magyar művészeti akadémiákat is oly magasságra emelte Wlassics, amely más államoknak és nemzeteknek imponál.

Ezen kívül a vallásügy terén oly dolgokat vitt véghez Wlassics, mint egyik előde sem. A kongrua rendezése, az autonómiai kongresszus egybehívása és a kultusz miniszternek ez elé terjesztett munkálata feltűnést és megnyugvást keltő állomások azon az uton, melyet Wlassics minisztersége óta megtett. Hosszu ut, aránylag rövid idő alatt. Az ut kezdetén egyértelmű panasz a magyar közoktatás ügy fogyatékossága miatt és annak végén ép oly egyértelmű ítélet, mely szerint Magyarország Wlassics alatt a kultura magaslatán áll.

Bohémek.

I.

Ki tudja, melyik szél hordta a határra az árválányhaj magvát, hogy fészkelte meg magát a nefelejts a patak mentén, a buza-

virág a vetés közt, hogy vert gyökeret a csipkerózsa bokra?

Ki kéri számon a vadvirág bimbóit? hiszen azokra nem ügyel sem kertész, sem más, csak a jó Isten, az is csak ha ideje engedi.

Dolgos kéz nem öntözgeti, hanem harmat loosolgatja, áldásos eső termékenyíti. A szél keresztül tánczol rajta, a nap oda tűz virágai közé, vihar megtépi, ökörsorda keresztül gázol rajta.

De a vadvirág nem sokat ad minderre. Nő, virul, illatozik. Ott van zugó erdők alján, locsogó patak mentén, himes réten, sziklán, bércezen, országuton, szilaj pusztán, árok mentén. Buján terjeszkedik, illatával betölti a szabad levegőt.

Nem becézik, nem kedveskednek neki s még sincs párja sem a kertben, sem az üvegházban.

Mégis legszebb virágnak: a vadvirág.

II.

Művész, író, festő, színész: ez képezi a bohém világot. Kevés kivétellel mindenik érben bohème-vér csörgedez, szilaj, erősen lüktető vér, mely nem ismer gátat, határt, mely nem tagadja meg magát.

Mindenikben van a geniálitásnak egy kis szikrája, annak a geniálitásnak szenteli egész életét, azt a kóbor cigányéletet, melyet azonban nem cserélne fel sem biborral, nem bársonnyal, sem a tőkepénzes arannyal színültig telt zacskóival.

Léha, könnyelmű, mint a francia. Könnyen lobbanó mint a szalmatűz. Pénze soha sincs elég, mert nem igen ismeri a földi javak értékét s a szellemi fölényt tartja egyedüli kincsnek.

Még a legalsóbb rendű tagjai is inkább nyomorognak, küzködnek a művelődés eszméjéért, szegényen, függetlenül, de korlátok közé, béklyók közé sem tehetségüket, sem szokásukat, életmódjukat nem engedik szoríttatni.

Van köztük olyan, mely koldusrongyaitól alig tűnnek fel társai között, aki világít, mint a gyertya, mely azután maga magát emészti fel, vannak köztük közkatonák, akik-

léptünk, hogy a ceremóniát elvégezze, maga igen szegény leány volt s nekem sem volt egyebem, mint a fizetésem, a mely azóta növekedett. Maga árva leány volt s a hozománya miből sem állt másból, mint a szerelméből. Számíthatnám még csodálatos szépségét is, amely mind e mai napig megmaradt, de hát én nem annyira a szépségébe, mint a jóságába szerettem bele. A fészket puhára raktuk és elintéztük az anyagi részleteket is. Rövid idő múltán aztán kitűnt, hogy a pénzzel nem tud bánni. Azt az összeget, amit havonként a háztartás költségére kapott, egyetlen egyszer sem volt képes kellően beosztani. Mikor a hónap huszadik napja elérkezett vagy elmúlt, maga rendszerint fizetésektelen volt s ha ki nem segítem, sem ebédhez, sem vacsorához nem jutottunk volna. Emlékszik?

Feleség: Emlékszem.

Férj: Eleinte nevettem a dolgon később komolyan vettem, de nem használt semmit. Oly szeretetreméltó könnyelmű maradt mint az előtt volt s kénytelen voltam bevallani, hogy ezen a bajon nem tudok segíteni. Számadásvitelre akartam birni, de nem sikerült. — Vallatni hogy mire költötte el pénzt, ám hiába. A nyakamba borult, megcsókolt és arra kért, hogy szidjam össze. Utoljára bele nyugodtam a változhatatlanba s úgy intéztem a dolgot, hogy a szükséges pótlékot rendszerint rendelkezésére bocsás-

am. Kissé ugyan nehezemre esett, de mégis ment. Olesőbb szivarokat szívtam, egy-két baráti találkozót elmulasztottam s így azt a pénzt, amit magamtól megvonnam, önnek adtam.

Feleség: Mert jó volt.

Férj: Az évek persze multak s ez a rendkívüli állapot rendszeressé vált. Végre magam is megszoktam.

Feleség: És egészségére vált, mert kevesebbet éjszakázott.

Férj: Igaza van. A maga tékozlása nekem vált javamra. Egészségi szempontból is, meg anyagilag is. Nem is panaszkodom én emiatt s ma is természetesen találnám a dolgok e rendjét, ha valami közbe nem jön.

Feleség: És ugyan mi jött közbe?

Férj: Vagy egy évvel ezelőtt egy éjszaka kimaradtam. Azért történt, mert betévedtem a kaszinóba és kártyáztam. Hajnal felé már minden pénzemet elvesztettem s adósságot is csináltam. Ez az összeg nagyobbra rugott s ami megtakarított pénzem volt, ennek a kártyaadósságnak a fizetésére ment rá. Nehány nappal később, ugy huszadika körül járt az idő, a szokásos bünbánattal állt elém és kijelentette, hogy háztartási pénze megint elfogyott. És a pótlékot kérte.

Feleség: Most már emlékszem. Megharagudott és azt mondta, hogy nincs pénze.

Férj: Így történt. És hogy megtör-

tént, elkészültem arra, hogy igen sovány kosztot huzzuk ki ezt a hónapot. Am családás ért, mert a legkisebb hiányt sem éreztem. Ugy éltünk, mint azelőtt és megvolt minden, amire vágytunk. Kérdésemre, hogy mint adta elő magát ez a esoda, azt válaszolta, hogy hitelbe vásárolt mindent. A következő hónapban az jutott az eszembe, hogy a mult havi vesztéséget visszanyerem és ismét elvesztetem a pénzem, ami elég baj volt. De hát daczára ennek és annak is, hogy maga megint csődöt mondott, a szükségnek még az árnyékát se láttuk.

Feleség: Ami igen természetes.

Férj: Ekkor történt, hogy a gyermekeknek új ruhákat kellett csináltatni s hogy kétszer is adtunk nagyobb vasorát. És ment minden a maga rendjén, annak kijelentése mellett, hogy most már a fűszeresnek is, a mészárosnak is, a szabónak is tartozunk, mert hát magának ez esetben már a hónap közepén sem volt pénze.

Feleség: Mindez oly lényegtelen.

Férj: Én sem aggódtam miatta, mert hát anyagi helyzetünk azért igen jó volt. Hanem hát valami mégis közbejött. Először az, hogy a fűszeres, akinél véletlenül megfordultam, mit sem tudott arról, hogy maga tartoznék neki. És, amint megtudtam, nem csinált adósságot a szabónál sem. Kézpénzzel fizetett mindent. Másodszer pedig az történt, hogy az egyik

ről tudomást sem vesz a világ, hogy a köz-művelődés zászlói alatt ontják vérüket.

Öltözetükben, szokásaikban bizzarok. temperamentumuk excentrikus. Ha doronggal bántják, tühegygyel szurnak vissza, ha gombasággal illetik, sarkasmus, maró guny lesz a válaszuk.

Jellemet nagyban keresnek, nem apróságokban, szívük nemes s bár talán szükségget szenvedhetnek, a másik pillanatban, a szegénynek odaadják utolsó rongyukat.

Ezt a rajongást minden szép s jó iránt, rögös, tövises pályájuk iránt, megtartják di-esőségük horizontján is. A cigányvért, azt a szilaj bohém-vért nem fékezi sem hírnév, sem hatalom-érzet.

Nagy írók, nagy költők, világhírű művészek ép úgy megtartják melegen érző, ideális szívüket, könnyelmű modorukat, excentrikus szokásaikat, mint az irodalom, művészet névtelen közemberei.

Pedig az élet nagy sakkjátékában ezekre a parasztokra épen olyan szükség van, mint a királyra, bátyára, mert nagy hadvezérek közkatonájuk vitéségével nyerveknek csatát és diadalt.

Szatyl.

Az alföldi takarékpénztár közgyűlése.

Debreczen, február 14.

Elérkezett a számadás ideje, a mikor a sáfároknak számot kell adniok az ő sáfárkodásukról. A különféle társulások: bankok, pénzüintézetek, szövetkezetek, körök és egyletek mostanában tartják évi rendes közgyűléseiket, a melyeken a kormányzással megbizottak a részvényesek és tagok elé terjesztik az egy esztendei munkásság eredményét. Azok, akiket érdekel gazdasági szellemi és társadalmi életünknek ezen társulásokban megnyilatkozó tevékenysége, mindig találhatnak ezekben a közgyűlésekben valami figyelemre méltót, valami tanulságot,

valami biztatatót, amely a netaláni bajok orvoslása felett való elmélkedésre keszteti a gondolkozó főt.

A debreczeni pénzüintézetek idei közgyűléseinek sorozatát az Alföldi takarékpénztár nyitotta meg.

Tegnap tartotta 25 évi rendes közgyűlését saját helyiségében Dr. Medve Kálmán igazgatósági elnök vezetése mellett. A gyűlés első tárgyát az igazgatóság és felügyelő bizottság évi jelentése képezte, a zárszámadás és mérleg bemutatásával.

A jelentés a most kitüntetett s az eddigieknél csekélyebb üzleti eredmény okát az általános mostoha közgazdasági helyzettel magyarázza, a mely gazdára, kereskedőre, iparosra egyformán súlyosan nehezedett. Ez vontta maga után, hogy az intézet több régi, állandó ügyfele csődbe jutott vagy ezeknél lévő követelések kétségessé váltak. A mérleg helyes megállapítása czéljából tehát a nyers nyereségből 8215 frt. leírását hozta javaslatba az igazgatóság. Ezért esökkent a tiszta nyereség, noha a különböző üzletágaknál jelentékeny emelkedés állott elő.

A leírások után fennmaradt 8373 frt 8 kr. tiszta nyereség felosztására nézve az igazgatóság a felügyelő bizottsággal egyetértve a következő javaslatot terjesztette elő:

Részvénytőke 6-os kamata 6,000 frt. 2373 frt 8 kr. után tartaléktőkére 10 perzentje 237 frt 30 kr. 2373 frt 8 kr. után Igazgatósági jutalék 10 perzentos kamata 237 frt 30 kr. 2373 frt 8 kr. után felügyelő-bizotts. jutalék 5 százalékos kamata 118 frt 65 kr. 2373 frt 8 kr. Ügyvivői jutalék 3 perzentje 71 frt 19 kr. 2373 frt 8 kr. után tisztviselők jutaléka 2 perzentje 47 frt 46 kr. Szelvény-adó 26 frt. Jótékony czélokra 150 frt. Nyugdíjalap 150 frt, együtt 7,037 frt 90 kr. az így fennmaradt 1,335 fr 18 kr. tartaléktőkének gyarapítására fordítassék.

A közgyűlés ezen javaslatot a jelentéssel és mérleggel együtt vita nélkül elfogadta, a felmentvényt pedig megadta. A 6%-os osztalékot február 14-dikétől, tehát máától fogva fizeti ki az intézet.

Az igazgatóságból sor szerint kilépett Ormódy Lajos és Várad Szabó Miklós újra megválasztottak, a lemondott Kaszanyiczky Endre helyére pedig Szántó Győző jutott be szavazat többséggel, Márk Endre és Reichmann Armin szavazataival szemben.

Schmid Agoston, Tamássy Béla és Káposztás János a felügyelő bizottságba újra megválasztottak; póttagok lettek Sámy Béla és Rosenfeld Salamon.

SZINHÁZ.

* A Gésák tegnapi előadása hatás tekintetében versenyzett a bemutató előadással, sőt bizonyos tekintetben felül is multa, mert a közönség, okulva az első est zajos sikerén, tegnap zsufolásig megtöltte a nézőtereket. Lehet, hogy vannak egyesek, kik e darabot nem egészen kifogástalan sujet-je miatt nem fogják meg nézni, de bizonyos, hogy a ki egyszer megnézte, az kedvet kap másodsor is végighallgatni. Smith Jones genialis muzsikája a kábitó hangszerelés, az exotikus jellegű áriák, melyekbe majd panaszos szláv dallam, majd keleti, különösen pedig lágy héber melódiák szövődnek, első hallásra is megszerettetik e művet s gondoskodás történt, arról hogy a szemnek is legyen élvezni valója. Akárcsak a főváros színpadjain, oly fényes kiállítással, pompás és hű jelmezekkel, meglepően szép díszletekkel kerülnek színre a Gésák.

Az első felvonás gyönyörű chorusát, a Gésák tánczát, a csókdatt, a tengerészek dalát, Serfőzinek II. felvonásbeli ügyes tánczát és Kállaynak nehéz szólóját s Sziklaynak kupléit meg kellett, némelyiket kétszer is ismételni.

Kállay bőven aratta a tapsokat, végtelen kedvességeért és a legnehezebb trilláknál és synkopáknál beigazolt ének tudásáért. Serfőzy is elemében volt. Szépen énekelt és kecsesen tánczolt. Sziklay nem is sejteti velünk, hogy beteg, oly egészséges humort árasztott jeleneteire.

A gördülékeny előadás gondos be-tanításról tanuskodik, ami Vidor érdeme.

A karok működésének a sikerben jelentékeny része volt. S.

hivatalnoktársam arra jött rá, hogy a feleségének szeretője van s hogy ez a szerető fedezte ruhaszükségleteit.

Feleség: Az istenért, csak nem gondolt arra...

Férj: Hallgasson meg, édesem, nyugodtan. Az nap, mikor a kollégám esetéről értesültem, sokáig néztem magát és kénytelen voltam bevallani, hogy még szebb, mint amilyen akkor volt, mint amikor nőül vettem. — És amint nagy szépséget vizsgáltam, az a gondolat támadt bennem, hogy teljes lehetetlenség az, hogy ez asszony ne legyen kitéve kísértésnek. Akartam, nem akartam, féltékenység vett erőt rajtam s gyanu fészkelte be magát a szívembe. Ettől az időtől kezdve követni kezdtem utait és lelkesedtem, anélkül azonban, hogy a legkisebb nyomra akadtam volna. De ez a leskelődés nem is volt valami nagy, mert hiszen a hivatalban voltam elfoglalva. Am az a kérdés, hogy hol veszi a pénzt, nem hagyott nyugodni.

Feleség: Miért nem volt őszinte hozzá-m?

Férj: Meg akartam bizonyosodni és mesét eszeltem ki. Azt mondtam, hogy a börzén játszottam és vesztettem. A háztartási pénzt lejjebb szállítottam és pedig később már olyannyira, hogy abból a legnagyobb takarékoság mellett sem jöhetett ki. És mi történt? Az, hogy épen úgy éltünk, mint azelőtt. Maga, édesem, pénzt kerített s a legkisebb szükség-

sem szenvedtük. Mikor azután kérdezősködni kezdtem, hogy mily módon megy végbe ez a csodaszzerű dolog, maga megint csak azt válaszolta, hogy hitelből élünk. És megvigasztalt, hogy mindent rendbe hozunk, ha ügyünk jobbra fordul. A gyanu, a vizsgálat ez idején rendes szám-vitelt végeztem. Kiszámítottam, hogy mennyi pénze volt és hogy mennyit költött. És amíg én minden hónapban nagyobb összeget takarítottam meg és tettem félre, addig maga mindinkább nagyobb deficizzel dolgozott. Azután forsziroztam is a dolgot. Olyan kiadásokba vittem, a minők azelőtt nem fordultak elő s aminőket rendes körülmények közt meg sem birtunk volna. Am amik magát nem hozták zavarba. Amire pénz kellett, arra volt.

Feleség: És van ma is.

Férj: Maga, édesem, ez idő alatt ezernégyszáz forint készpénzzel költött többet, mint a mennyit én tőlem kapott. A könnyelmű, a pénzzel bánni nem tudó asszony, akinek magánvagyon nem volt, a ki segélyt az ő rokonaitól nem kaphatott és a ki a háztartási pénzt már huszonötödikén elköltötte, ezernégyszáz forinttal állott elő.

Feleség: Nem tagadom.

Férj: Hogy hol vette, bevallom egész őszinteséggel, nem tudom. De az kétségtelen, hogy ehhez az összeghez, amit még sorsjegyen sem nyerhetett, nem tisztességes uton jutott. És mert a dolog így áll, azt hiszem, természetesnek tartja,

ha a válópört megindítom és egymástól elválunk.

Feleség: Engedje meg, édes barátom hogy a maga bolondsága ellen tiszteletteljesen óvást emeljek, meg hogy egy kissé kimagyarázzam magam. Mikor összekeltünk s néhány hónapig együtt éltünk, teljesen tisztában voltam azzal, hogy maga előtt igen kevés értéke van a pénznek s hogy amit keres, azt elkölti. Szétosztja a barátai között, szivar és pezsgő alakjában. Hát hogy erről meggyőződtem arra határoztam el magam, hogy maga helyett én leszek takarékos. Így történt, hogy a háztartási pénz felét minden hónapban a takarékpénztárba tettem s hogy kijöhessek, pótlékokat kértem, azt hitetvén el magával, hogy a pénzzel nem tudok bánni és könnyelmű vagyok. Panaszait, tanácsait, rendreutatis-tásait szépen eltűrtem, mert azt akartam, hogy a gyermekek számára egy kis tőkét gyűjtsek, amit maga nem tett volna meg soha. Hát így módon jutottam én annyi pénzhez, amelyből ezernégyszáz forintnál jóval többet költhettem el akkor, amikor a maga furfangja holmi szegénységgel állt elő.

Férj (bambán néz.)

Feleség (a kezét nyújtja): Most pedig csókolja meg a kezem. Azután a meg-takarított pénzt tegyük össze s vegyünk rajta egy olyan kis házat, amely után oly régen kívánczik s amelyben majd nem fog gondolni a válópörre. Mural Károly.

* **Somló Emma Debreczenben.** Somló Emma, a Magyar színház nagytehetségű művésznője, városunk szülötte, akinek művészi fejlődéséről folytonos dícsérettel emlékezik meg a fővárosi sajtó, mint értesülünk, az igazgatóság meghívására néhány napi vendégszereplésre Debreczenbe jön. Az igazgatóság ezzel az intézkedéssel a színházlátogató közönség kívánságát teljesíti első sorban. A nagytehetségű fiatal művésznő a Gésákban a Molly szerepét játssza. A fővárosi sajtó tudvalevőleg ezen alakításról elragadtatással irt.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órákor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 és d. u. 2—5 óráig tartanak. Az ígató, kiadó-hivatal s az irattárfelvételek felvilágosításokat hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

A Gönczy-egyesület „Étthon“-a Keresk. akadémia palotájában.

A m. kir. törvényszéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra közt, vasárnap és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órákor, ünnepnapokon d. e. 11 órákor.

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknél Vasárnap d. e. 10—12-ig. Többi napokon d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban nyitva van hétfőn szombat d. u. 3—6-ig.

A debreczeni kir. járáshírség szóbeli kéréseket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a félék megjelenhetnek minden szerdán.

Famunkatartás. A kézügyesítő egyesület főreáliskolai műhelyében d. u. 2—4 óráig Kedden előkészítő csoport. Szerdán és pénteken haladó csoport.

Zóna-mészárszék helyisége Csapó-utca Slezák-féle ház, a gyógyszerár mellett, továbbá a kenyérbiztosítók Szikszai-féle házában. Beiratkozhatnak a székhelyiségekben, továbbá a D. E. és R. U. szerkesztőségeiben és Thót Lászlónál Csapó-utca 319. A jelentkezés legegyszerűbben levelezőlap útján történhetik.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában Nyitva van minden szerdán és szombaton d. e. 11—12 óráig.

— **Főiskolai pályázatok.** A kollégiumi tanári kar a felügyelete alatt álló pályadíj alapítványokból az 1898/99. tanévre a következő kérdéseket tűzte ki, amelyekre főiskolai tanulók pályázhatnak:

A *Hatvani* alapítványra a bölcseleti erkölcstan köréből latin nyelvű kérdés; pályázókul kijelöltettek: Juhász Sándor, Virágos Sándor 3 thk és Papp Lajos 2 th., de más akadémiai hallgatók is jelentkezhetnek. Jutalma 100 korona. 2. A *Keresztési-Deák* I. alapítvány első kérdésével: Kivántatik a Debreczen környékén élő hártvas szárnyu rovarokból rendszeresen összeállított gyűjtemény. Különös súly helyezendő a rovarok biológiájára. Jutalma 168 korona. 3. *Ugyanazon alapítvány*, második kérdésével: Ismertesse a pályázó a szigoruan aránylagos és a progressív adóztatás elméletét; tekintettel a magyar egyenes adókra. Jut 168 korona. 4. A *péczei* IV. alapítványra az egyház szónoklattan köréből. Jutalma 74 korona. 5. *Várady*

Szabó alapítványra: A Herbart-Ziller féle pedagógiai elvek és irányismertetése után mutattassék meg, hogy ezek az elvek mennyiben érvényesülnek az újabb magyar pedagógiai irodalomban. 6. A *Balyovszky* Gyula alapítványból lyrai költeményre. Jut. 100 korona. 7. A *Szikszay* Dániel alapítványra rövid költői elbeszélés. Jut. 100 korona.

— **Az orvos-gyógyszerész egyesület felolvasása.** Szép számú, tulnyomólag hölgyekből álló közönség előtt folyt le tegnap az orvos-gyógyszerész egyesület népszerű felolvasása. Az előadó asztalnál dr. *Kellner* Elek foglalt helyet, a ki *Mihailovics* Jenő gyógyszerész csevegő modorban megírott felette tanulságos munkáját olvasta fel a házi gyógyszerekről. Az egészséges humor, amely a tanulmányon keresztül vonult gyakran jóízű nevetésre indította a hallgatóságot, — a komoly részek pedig, amelyek az összes házi szereket felsorolták, sok hasznos tudnivalóval ismertették meg. Az élénk tetszéssel fogadott felolvasás után dr. *Tüdös* Kálmán orvos értekezett a különféle sport nemekről és azok hasznairól. Az érdekes felolvasást zajosan megélték. Az orvos-gyógyszerész egyesület jól teszi, ha mindkét munkát minél szélesebb körben is elterjeszti. Sokat fog okulni és tanulni belőle a közönség.

— **A vízvezetési mű előmunkálatai.** Az általános vízvezeték építéséhez, eme nagy horderejű, nagy városokban szinte nélkülözhetetlen közegészségügyi intézmény létesítéséhez ismét közelebb jutottunk egy hosszú lépéssel. A belügyminiszter rávezette a jóváhagyó záradékot azon közgyűlési határozatra, amely a vízvezeték előmunkálatait elrendeli s azok vezetésére a földmívelésügyi minisztertől kér szakközeget, azon kikötéssel, hogy a furásokhoz lehetőleg helybeli iparosok alkalmaztassanak, a részletes tervek két év alatt elkészítenek; a költségekre pedig a nagyerdői vízvezetékre fere tett alpból tizezer frt hitelt szavazott meg.

— Domokos ünnepély a kollégiumban.

Debreczennek mindig voltak nagy fiai, kik hatalmas lépéssel vitték előbbre az Alföld e hatalmas metropolisát a kultúra s haladás ösvényén. Ilyen volt Domokos Lajos is, Debreczen város híres főbirája a múlt században, ki szeretett főiskolájának is mindig halászlívü gyermeke volt. Az ő tanácsára hozták be száz évvel ezelőtt a magyar nyelvet főiskolánkba; ő volt az, kinek sürgető szavára létesült a jogakadémia, mely két év múlva százados évfordulóját ünnepelheti. Az ő emlékét őríti meg a debreczeni jogász-önképzőkör, midőn f. hó 19-én a kollégium dísztermében ünnepélyt rendez, mely meg fog emlékezni alkotásairól s képét akarja nyújtani azon kornak, melyben élt s munkált. A jogász-önképzőkör ezuttal meghívja az ünnepélyre Debreczen nagy közönségét.

— **Előadás a szőlőművelésről.** A fekete-földi talajon a filoxera elleni védekezés és a fekete földön való szőlőművelés ismertetése volt tárgya *Szabó* Lajos vinczellér képezdei igazgató szak előadásának, melyet tegnap este tartott a város háza nagy termében. Az ő bőséges tapasztalatai alapján ismertette elsősorban a szénkénegezést, annak kezelési módját bemutatóan a szénkénegező feeskendőt, ismertetőn annak alkatrészeit. Ezen szénké-

negező eredetileg Franciaországban készítettett — most azonban már nálunk is gyártják. A szénkénegezés kétféle: az irtás, a mely a pozsonyi szőlőkben alkalmaztatott sikerrel; és a gyérités, a melyet oly esetben alkalmazunk a mikor már majdnem az egész szőlőterület kiirtandó volna. A szénkénegező szabadlevegőn elillanván s mérges gázzá válva megsemmisíti a filoxerát. A szénkénegezés legsikeresebben alkalmaztatik oly szőlőkben, a hol a filoxera először lép fel. Ismertette előadó továbbá az amerikai szőlő fajokkal való védekezést. Részletesen szólt a különböző nemű ójtásokról, gyakorlatilag bemutatván azok mikénti eszközölését. Ismertette a már elkészített ójtásoknak miképpen és mely talajon való elültetését, mert nem annyira az ójtás, hanem a kellő módoni iskolába elültetés-től függ az ójtás sikere. A szakelőadás végeztével a nagy számban összegyűlt közönség lelkesen megélték. *Szabó* Lajost. A tanulságos felolvasás közlését ma kezdjük meg lapunkban.

— **Leányok ünnepe.** Szépen sikerült jótékonycélu szavalati, ének és zeneelőadás folyt le tegnap d. u. az ev. ref. felsőbb leányiskolában. A gondosan összeválogatott műsor és a rendezés *Kalocsa* Róza urnőnek, az intézet igazgatójának érdeme. A terem zsufolásig megtelt a növendékek szüleivel, azonkívül ott láttuk tanügyünk több érdemes vezérfiát. A műsort *Bugyi* Irma, *Feyér* Jolán, *Ludány* Mariska és *Reichenberger* Etelka zongorajátéka nyitotta meg s a precízül, biztos kézzel nyolcz kézre előadott zongorajátékot zugó taps jutalmazta. Azután *Papp* Erzsike lépett az emelvényre, fejlődésben lévő, de így is kellemes és sok reményre jogosító szép hangjával magyar dalokat énekelt. A tapsok elhangzása után *Polgár* Irén, *Tóth* Vilma, *Puky* Rózsika, *Bálassy* Julia, *Kristón* Margit, *Kálmán* Margit és *Polgár* Anna adták elő „A kigyó“ című kis színművet, ügyes, kedves játékkal sok derült percet szerezve a hallgatóságnak. A műsor következő pontja volt *Kovács* Ilona jó iskolázottságra valló cimbalomjátéka. Színtén nagy hatást keltett *Baly* Erzsike kellemesen esengő alt hangon előadott éneke, úgy, hogy meg is kellett ujránia. A hatodik számot *Polgár* Margit és *Ludány* Mariska zongora játéka képezte. Csárdást játszottak, nagy tüzzel, hogy szinte kedve lett volna az embernek tánczra perdülni a jelenlévő szebbnél-szebb lányakkal. Méltó befejezése volt a műsornak *Nánássy* Mariska szavalata. Lelkesülten és lelkesítve adta elő *Bartók* Lajosnak „Mariselli cigányok“ című hazafias költeményét, melynek befejezte után rögtön felzendült a *Rákóczi* induló *Baly* Erzsike, *Bugyi* Irma, *Ludány* Mariska és *Reichenberger* Etelka által nyolcz kézre előadva. Igazán, őszintén gratulálhatunk *Kalocsa* Róza urnőnek s magoknak is kedves kisasszonykák, büszkék lehetnek az elért szép sikerre.

— **Jégünnepély.** A „Margit“-fürdő jégpályáján rég nem volt olyan élénkség, mint tegnap délután. A tükörsima jégen egymásután, sűrű csoportokban siklottak tova a koresolyázó párok. A terrasz s a koresolyakötő helyiség pedig azokkal telt meg, kik szórakozni mentek, gyönyörködni a koresolyázókban s hogy a jégünnepélyt lássák. — Az ünnepélyt verseny előzte meg. — Nagy érdeklődést mutattak a *jégkirálynő* választásánál. A legtöbb szavazatot *Erber* Margit kisasszony kapta s őt választották meg jégkirálynőnek. Este nagy lamponos felvonulást rendeztek a jégen a tüzölt zenekar kísérete mellett.

— **Az ohati gazdasági épületek** átvétele ügyében a gazdasági bizottság tegnap, egy öt tagu küldöttséget kért fel véleményadásra.

— **Közigazgatási bizottsági ülés.** Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága ma d. e. gr. Dégenfeld József főispán elnöke alatt ülést tartott, melyen az egyes szakreferensek a megye mult havi közigazgatási állapotáról számoltak be.

— **Választások a Chevránál.** A helybeli Chevrá-kadisa szent egyletnél a tegnapi napon megejtett választásnál következő tagok választották meg választmányi — illetve pótválasztmányi tagokká: **Rendes tagok:** Biedermann József, Kohn Adolf, Druker Mór, ifj. Csengeri Ignác, Klein Márton, Dr. Popper Alajos, Katz Jakab, Tafler Ignác, Reichmann Armin, Csengeri Ferencz, Liederman Herman, Frankl Ferencz, Rosenthal Dániel, Rosenfeld Márton, Hartstein Péter, Hidvéger Mihály, Rosinger Lajos, Hirschfeld Armin, Reich Herman, Bechert Manó és ifj. Kupffer József. **Póttagokká:** Weisz Sándor, Hochfelder Jakab, Rosenfeld Mór, Krausz Vilmos főrabbi, Fischer Adolf, Weisz Lévy, Dr. Bakonyi Samu, Falk Lajos, Keiner Adolf és Péterfi Benő.

— **Inség Biharmegyében.** Biharmegye felső részéből szomorú értesítések érkeznek. Ezek szerint a mult évi rosz termés következtében az általános nyomoruságon kívül az éhínség is egészen komolyan fenyegeti a népet. Így *Almosd* községében a jobb módúaknak is — a minő igen kevés van — *legfeljebb két hónapra való eleségük van.* Vetni való magja alig van egy-kettőnek. Pénzt nemigen tud szerezni, mert kevés a munka, sőt leggyakrabban épenséggel nincs is; a gazdaságnál a napi-bér 30—40 krajczár. A sertés még most is hull a vidéken, az aprómarha némely háznál teljesen kiveszett.

— **Adományok a népkonyhára.** A jószívű társadalom önkéntes adományai egy időre ismét biztosították a nyomorgók éhségét enyhítő népkonyha fenntartását. Ime ezen a héten az alább közölt adományok folytak be a nőegylet pénztárába:

Debreczen város tanácsa az 1897. okt. 3-ik királyünnepély költségeinek s egyéb gyűjtések feleslegét: 76 frt 32 kr. Podmanitzky Gézené báróné 10 frt, Szabó Emma 5 frt, Kóvi Lajos 5 frt, Erős Jakab 5 frt, Zalai Márkné 2 frt, Balogh Kálmáné (Sámson) 2 frt, Weisz Ármán 2 frt, Dicsőfi József 2 frt, Nagy Imréné 2 frt, L. T. 1 frt, Dunai Mihályné 60 kr. Löw Zsigmond 20 db. Szabó Kálmán 17 db. fejeskáposzta és 2 kg. hus. Ötömösi Gerébi Pál 25 kg. lenese 25 kg. paszuly, Pethő György 1 ténytanyujtó tábla, 2 nagy hus vágó és 2 kisebb deszka. Horváth István 20 frt értékű főzelék. Debreczen, 1898. febr. 12. *Szücs* Kálmán nőegyl. pénztárnok.

— **A kenézliói háboru.** Tegnap ismét a kenézliói intelligencia állott a debreczeni esküdtszék előtt, hogy ez kireparálja az ottani uraknak egymás becsületét ejtett sérelmeit. A magán panaszos ezáltal is, mint azelőtt, két héttel Lőrinczy István hivatalából elmozdított községi jegyző. A vádlottak pedig Barha József ref., Kutka Izidor g. kath. lelkész, Hegedűs János ref., Pávay Miklós g. kath. tanító és még két más kenézliói ur, kik azonban nem jelentek meg. Vádolja még Lőrinczy, Vezéri Odón szolnoki szerkesztőt is. Az inkriminált cikkely ugyanis a Vezéri lapjában jelent meg, mintegy válaszul Lőrincznek a Hazánk-ban és a Magyarország-ban előzőleg Kleger Béla mostani kenézliói körjegyző ellen intézett támadására. A tárgyalást, mely reggel 9 órától éjfélig tartott, most is *Igyártó* Sándor törvényszéki elnök vezette. Vádlottakat ismét dr. *Benedek* János védte. A vádlevél botrányos hangon sértegeti a vádlottakat, kiket svindlereknek, gazembereknek, betyároknak és pokolra valóknak titulál. A papvádlottak erélyesen til-

takoztak is az ilyen tónus ellen s kérték miatta a bünvádi eljárásnak hivatalból való megindítását. A tanúk kihallgatása estig elhúzódott. Az esküdtszék határozata, melyet éjjelután hirdettek ki, az összes vádlottakat fölmentette a rágalmazás vétsége alól.

— **Öngyilkos hentes.** A közeli Kaba községben feltűnést keltő öngyilkosság történt. — A község társadalmi életének egyik kiválóan tevékeny polgára, *Batiz* Károly 47 éves hentesmester felakasztotta magát s meghalt. — Neje s fia reggel bementek szobájába, de legnagyobb meglepetésükre Batizt nem találták ott. Keresésére indultak s rá is találták a padláson, de Batiz már akkor nem élt. Az öngyilkosság okát nem tudják, mert Batiz jó módban volt s közbeesülésnek örvendett s öngyilkossága éppen ezért kelt feltűnést.

— **Elmebajos asszony.** A vágóhid közelében egy kis fehér házban megrázó eset játszódott le tegnap. Balog Gáborné Kozma Eszteren, egy huszonhárom éves fiatal asszonyon kitört a téboly s ebben az állapotában tört, rombolt; többek között fölborította a meleg kályhát is, a tulajdon apját pedig megölésével fenyegette. Az elmebajt állítólag az okozta, hogy a gyenge idegzetű asszony valamitől nagyon megijedt. A környezete ártalmatlanná tette és beszállította a kórházba.

— **Kenyéririgység.** Szögényi bizonyítvány néha sok kell, százával írják alá a bizonyítványt anépek, a kik ezen irással jórészt alamizsnáért folyamodnak. Siralom, nagy siralom a szegénységnek az a képe, mely olykor a városházán összeverődik. A nagyobb része persze asszony, tehetetlen öregek, elesett sok gyerekes fiatalok, véznák és sárgák, egyik-másik az egész házanépével. S még ezek között is minduntalan megnyilatkozik az irigység. Suttogva mondja ez arra: „Hát a Julesa se szégyöll ide gyünni! Mikó neki van keresője.“ Amaz erre: „Szimbórané is letette az aranygyűrűjét, mer gyűrűs ujjal nem lehet kérni.“ Ez így megy és gyakran kitör a kenyéririgység hangosan is bent a rendőri szobákban. Ma megint volt egy igen érdekes jelenet. Egy asszony rimánkodott peacesétes irásért a szegénységűről. Még erős, munkára való némbér volt. Egy vézna kis göbees menyecske állt mellette. A biztos kérdezte amazt:

— Kije van magának? Nincsen aki keressen? Hány családja van?

— Jaj — siránkozott az asszony — tehetetlen szögények vagyunk lelköm, az édsapám is mi rajtunk él...

Erre mögszóval hátrább a másik menyecske mérgesen:

— Ugyan ne mondja mán néni, hiszön a möghalt, tavaly mult esztendeje.

Dühös pillantásokat vetett rá vissza és magyarázta, hogy nem az ő édes apjáról van szó, hanem a möghott ura édes apjáról. Az lóg még tehetetlenül a nyakán. Ez pedig már igaz volt és a kenyéririgy menyecske is megkövette magát.

— **Párisi kiállítás.** Az 1900. párisi világkiállítás mellett élénk agitációt fejt ki a „Magyarország Párisban“ című vállalata, mely társas kirándulásokat szervez a XX. századot berekesztő világkiállítás és a világ szívének, ahogy Párist nevezik, a megtekintésére. A vállalat igazgatósága nagyobb városokban bizottságokat alakított a kirándulások rendezésére. Így Debreczenben is. Az előmunkálatokban Grünvald József, a kereskedelmi és iparkamara s. titkára fejt ki széleskörű akciókat a megalakult bizottsággal, melynek élén *Wolaffka* Nándor püspök, és *Szabó* Kálmán, a kereskedelmi és iparkamara elnöke

állnak. A mozgalomban még a következők vesznek részt: Géressy Kálmán, tanker. kir. főigazgató, Dóczy Imre, ref. főgymn. igazgató, dr. Bayer Ferencz, ker. akadémiai igazgató, Komlóssy Arthur, városi főjegyző, Veszprémy Zoltán, megyei főjegyző, Fenyéri Zádor Lajos, a keresk. társulat elnöke, *Szücs* Mihály, gazdas. tanintézetű igazgató, Serli Ede, az iparoskör elnöke, Riekl Antal, gazd. egylet alelnöke, Márk Endre, ügyvéd. Könyves Tóth Kálmán ref. lelkész, Ormódy Lajos, az I. magy. ált. bizt. társ. főtitkára, dr. Szántó Sámuel, ker. akadémiai tanár, Konez Ákos, a „Debreczeni Ellenőr“, Zoltai Lajos, a „Debreczeni Reggeli Ujság“ Kohányi Gyula a „Debreczen“, Than Gyula, a „Debreczeni Ujság“ szerkesztői, Berger Jenő, építész és László Albert könyvkereskedő.

— **Állat betegségek.** Hajdúvármegye területén a mult héten a következő állatbetegségek fordultak elő: Veszétség: H.-Hadház 3 udvar, H.-Szoboszló 1 udvar, összesen 2 község 4 udvar. Himlő: H.-Böszörmény 7 udvar. Sertésvész: Balmaz-Ujváros, Csege, Hajdu-Hadház, Hajdu-Nánás, Hajdu-Böszörmény, Hajdu-Szoboszló. Püspök-Ladány, Téglás, összesen 8 község.

— **Értesítés.** Tudomásomra jutván, hogy valaki az én nevemben a népkonyha czéljaira házról-házra kéregetni jár, értesítem a n. é. közönséget, hogy én e czélból senkit meg nem bízom s ha valakinél egy oly egyén jelentkezik, azt mint csalót, a rendőrség kezei közé szolgáltatni kérem, hova ez ügy már fel is jelentetett. Tisztelettel Veressné Szathmáry Teréz.

VIDÉK.

Népkonyha Tisza-Polgáron. A tisza-polgár elöljáróság, tekintettel a nép nyomasztó helyzetére, elhatározta, hogy a községben levő szegények részére felállítja a népkonyhát, hol naponként főtt ételt és kenyeret kapnak a község legszegényebbjei.

Mükedvelő előadás T.-Polgáron. Az ottani iparos olvasó-kör javára, — mint levelezőnk írja, — február 13-án az iparos ifjuság a „Falu rosszát“ adta elő szép számban egybegyűlt közönség előtt; az iparos ifjuság ezáltal már harmadszor lépett nyilvánosság elé s a közönség tetszését mindannyiszor szerenésés volt megnyerni.

Törvényszék.

* **A b.-ujfalui járásbíró ügye.** Nagy feltűnést keltett annak idején, midőn *Szakáll* Pált, a b.-ujfalui járásbíró letartóztatták és szuronyos esendőrök kísérték el abból a községből, ahol évek során át az igazságszolgáltatás feje volt. A letartóztatott járásbíró néhány nap mulva szabadon bocsájtották, ügye pedig már egy év óta húzódik. — Mint tudósítónk írja, májusban fognak ez ügyben ítéletet hozni, melynek tárgyalása monstrepör számba fog menni. A vizsgálat folyamán a vádnak sok pontját elejtették, mindazonáltal a vádhatározat 100 oldalra terjed és 50 vádpontot foglal magában. Az ügy elbírálása végett a gyulai törvényszéket delegálták, aminek oka az, hogy a bíróságok tagjainak bünpöreit mindig más törvényszékre szokták bízni. A főbb vádak, melyeket a gyulai törvényszék tisztázni fog, a következők: *hivatali sikkasztás, okirathamítás és megvesztegetés.* A törvényszék 120 tanúnak kihallgatását rendelte el, a mi eléggé bizonyítja, hogy milyen szövevényes és bonyolult a szóban forgó bűnpör. A gyulai törvényszék ezért külön felterjesztésben kérte az igazságügyi minisztert, hogy a tárgyalást a helyszínen B.-Ujfaluban tarthassa meg.

TÁVIRATOK.

— A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától. —

Merénylet Zola ellen.

Bécs, február 12. A Wiener Allgemeine Zeitung szerkesztőségébe egy párisi távirat érkezett, a mely szerint Zola beavatott forrásból arról értesült, hogy ellene merényletet terveznek. A merénylők tervük kivitelét arra a napra halasztották, a melyen az esküdtek verdiktjét ki fogják hirdetni. A merénylők terve az volt, hogy az igazságügyi palota minden bejáratához felállítják embereiket, a kik Zolát megjelenésekor megsebesítik s ha lehet megölik.

Békétlenkedés Szabolcsmegyében.

Nyíregyháza, február 14. Jablanczy tábornok, Reinde ezredes és Szilágyi esendőrségi parancsnok a főispánnal egyetértőleg megállapították a karhatalom elosztását. Az intézkedéseknek igen üdvös hatása volt. Most mindenütt esend uralodik, csak Döghe és Pap községekben mutatkozik némi forrongás.

Mándokon hét elfogatás történt.

Sértés a hadseregre.

Budapest, február 14. Párisból írják: Bilot hadügyminiszter Courto ügyvéd ellen, a ki a tegnapi tárgyalás befejezése után sértő módon nyilatkozott a francia hadseregről, panaszt nyújtott be a törvényszékhez.

Irodalom és művészet.

* „Hivatalos feleségem“. Savage „Hivatalos feleségem“ című regényének most jelent meg a második és befejező kötete a „Legjobb könyvek“ című első regénytárában, amelyek egyes darabjai ötven krajczárért szerezhetők meg. A híres regény, a mely egész Európában nagy szenzációt keltett, most már a maga teljes egészében jut az olvasók kezébe s bizonyára egyetlen helyen sem marad olvasatlanul. A vakmerő és csoda szép orosz terveit és mindinkább közelebb jut céljához, a mit azouban nem ér el. A szerző a regénye befejező részében még érdekesebben állítja elére a rendkívül érdekes eseményeket, a melyeknek hátterében megvilágítja az orosz főúri életet is, annak minden különlegességével. Fejezetről fejezetre nő a regény szenzációs volta s az újabb és újabb helyzetek mindinkább felelősséget az olvasók kíváncsiságát, úgy hogy ennek a regénynek az olvasását majdnem lehetetlen abban hagyni, meg kell még említenünk, hogy a jó magyaros fordítás az eredeti szépségeit hűen vissza adja, s hogy ez a fordítás az egyedüli hű és részletes fordítás.

A „Legjobb Könyvek“ kötetének száma ezzel a regénnyel most már tízre rug. — A vállalat e tíz kötete csupa értékes műből áll s így az előfizetők és megrendelők bizonyára örömmel fogadják a többiekét is, hogy e regénytárral igazán becses könyvtárra tegyenek szert.

A legközelebb megjelenő kötetben jelennek meg a nagy palóczi Mikszáth Kálmán legújabb elbeszélései: „A gavallérok“ és „Ne okoskodj Pista.“

A „Legjobb Könyvek“ előfizetési díja: postai bérmentes küldés mellett 20 kötetre 20 korona, 10 kötetre 10 korona, 6 kötetre 6 korona.

Minden kötet külön is megrendelhető, ára 1 korona, bérmentes elküldéssel 55 kr.

A regény a Légrady Testvérek könyvkiadóhivatalában (Budapest, Váci-körút 78. sz.) rendelhető meg, ahol az eddig megjelent kötetek is kaphatók.

Mulatságok.

A nőgyelet társas-estélye.

— A harmadik. —

Debreczen, február 13.

Fényesen sikerült a harmadik estély is. Talán még jóval többen voltak, mint az előző hét estélyén, jelöl annak, hogy a debreczeni közönség nem zárkózik el a nemes czéltől, amelyet a jótékony nőgyelet fenkölt lelkületű elnöksége tüzött maga elé: segíteni nyomorgó emberfársainkon.

Amde a jótékonyágon kívül már magának a műsornak is olyan vonzereje volt, amely előre biztosította a diadalt. A közreműködők valóban lekötözték a Jótékonyágot, amelynek nemtörvé lettek, a midőn hozzájárultak ahhoz, hogy a közreműködésük, a tehetségük minél nagyobb jövedelmet biztosítson a népkönyha javára.

Vass Antalné urnő volt az első szám a műsorban. Ezuttal Clary contra Clary című monológot adta elő, beleöntvén rokonszenves egyéniségének szeretetreméltóságát, báját. Kellemmel, finom modorban és megkapó közvetlenséggel csevegett. Csoda-e, ha zajosan tapsolták.

Popovics Helén kisasszony a Baba operetből Alesiás dalát énekelte. Az ő ritka szép soprán hangjának édes lágy-sága, kellemes finom árnyalása felűdít, hangulatot kelt.

Abrahám Irma kisasszony bravuros zongorajátéka bilineselte le ezután a figyelmet. Liszt Polonaise-t hallottuk. A technikája, könnyed játéka, a kivitelben való művészi felfogása, kiváló zenei műveltséget biztosítanak. Nehány magyar dalt adott még elő a felhangzó sűrű tapsra. Nemes hév, költői felfogás és az érzések művészi festése nyilvánult a játékában, amikor a szívhez szóló, vagy tüzes magyar dalokat adta elő. Háromszor is ujjratták és végül is zajos taps fejezte ki az elismerést.

Márton Imre ur hegedűjátékával gyönyörködtetett. Könnyed, technikával kezeli a hegedűt s precíz, tiszta játéka az, mivel oly nagy hatást ért el. A discret zongorakiséretet dr. Láng Sándor ur az ösmert zongoraművész szolgáltatta.

A műsor befejezése után vacsora volt s megkezdődött a táncz, amelyhez a Magyar testvérek szolgáltatták a zenét.

Az estélyen jelen voltak névsora a melyet az idő rövidsége miatt betürendbe nem szedhetünk, a következők:

Urnők: Veresné Szathmáry Terézia, Jekelfalussyné, Széll Farkasné, Abrahám Lászlóné, Békési Lászlóné, Aczél Béláné, Szinay Gyuláné, Szücs Kálmánné, Vattay Gézné, Tar Gyuláné, Szüts Kálmánné, Szüts Mihályné, Naszády Ivánné, Kölcsey Ákosné, Rheus Viktorné, Éricz Ernőné, Mérei Ottóné, Budaházy Albertné, Szepessy Gusztávné, Ujváry Imrőné, Vimmer Józsefné, Francsics Vinczéné, Csapó Atilláné, Márton Imrőné, Márton Kálmánné, Rotsnek Emilné, dr. Varga Emilné, Géressy Kálmánné, dr. Sz. Szabó Józsefné, Rikl Antalné, Balogh Zsigmondné, Sesztina Jenőné, Miskolczi Jenőné, Szabó Lajosné, Konez Ákosné, Nagy Gyuláné, Hankó Lajosné, özv. Zivuska Ferenczné, Nagy Jánosné, Pünkösti Ferenczné, Szatmáry Jánosné, Brückner Ernőné, Flachbart N.-né (Lőcse) Nagy Kálmánné, Körössy Kálmánné, Lux Arnoldné, Szikszay Józsefné, Komlóssy Mihályné, Farkas Morné, Buzás Elekné, Baróthy Béláné, Visky Károlyné, Paulik Ernőné, Konrad Lászlóné, Sztotyori Nagy Károlyné, özv. Muraközy Károlyné, Riesz Lipótné, Bahunekné özv. Psenyeozski Nagy Sándorné, Tüdös Jánosné.

Lányok: Gróf Degenfeld Anna és Mária grófnők, Abrahám Irma, Széll Marianno, Váradi Piroska, Békési Bert, Miskolczi Eta, Fényes Margit, (B.-Ujfalu), Zivuska Irén, Mariska, Jolán, Unger Margit, Elek Anna, Pünkösti Margit, Lajdl Ida, (N.-Szalonta), Komlóssy Etel, Farkas Erzsike, Buzás Ilouka, Baróthy Gabriella, Visky Ida és Ella,

Kis Ida, Paulik Jolán, Király Juliska, Bahunek Jolán, Szinay Erzsike, Szücs Viola, Kölcsey Hella, Popovics Helén, Éricz nővérek, Mérey Ottilia, Budaházy Margit, és Gizella Szepessy Mariska és Giza, Ujváry Ilon, Vimmer Ella, Francsics Ella, Dobsa Anna, Telegdy Szeréna, Sz. Szabó Lenke, Rotsnek Róza, Rikl Piroska, Toby nővérek, Kovács Luiza, Sztotyori Nagy Flóra, Muraközy Róza.

A kedélyes mulatság a reggeli órákban ért véget. (I. j.)

Bál a Margit-fürdőben. A Margit-fürdő személyzete sikerült tánczestélyt rendezett szombat este. A rendezőség fáradozása nem volt hiába való, mert telve volt a tánczterem szép leányokkal, szép asszonyokkal, tánczolni szerető ifjúsággal. Csupa jókedv uralkodott az egész mulatságon, mit talán Kis Béla pompás talpalávalójának is tulajdoníthatunk.

CSARNOK.

Helvise.

(Elbeszélés.)

Irta: Cyprián.

(Folyt. és vége)

Lángné fölállt és anyai gondoskodással mondta:

— Beszélj te az Emma fejével. Rád jobban hallgat, mert te magad tudod a legjobban, mennyit ér a gyerekes álom.

Azután férjével együtt átment a szomszéd szobába. Emma mereven nézett utánuk s mikor becsukódott az ajtó, esend zokogással borult a nénye vállára.

— Segíts rajtam, — suttogta, — segíts rajtam. Te olyan jó vagy.

Magda asszony két keze közé fogta arcát és mosolyogva nézett nedves szemébe.

— Jó vagyok? Egyszer mást mondtál, de mindegy. Tudom, hogy nem vagyok jó, mert én is azon vagyok, hogy hozzá menj Barczánhoz.

Leült a pamagra s maga mellé vonta a remegő leányt is. Maga sem tudta, miért beszél így. Belátott a huga szívébe és sejtette, hogy ott minden szava szörnyű pusztítást visz véghez és mégis önkénytelenül, erőszakosan tolt ajkára a száraz, lélek nélkül való okoskodás.

— Mit akarsz? Mamáéknak igazuk van. Neked is biztos állásu férfihoz kell menned. Én nem bántam meg, te sem fogod! En — igenis — azon leszek, hogy fogadd el a megtisztelő ajánlatot.

Emma sápadtan állt fel mellőle:

— Te mondd ezt? Te!

Magda asszony szomorú nyugalommal felelt.

— En. Mert én tudom, hogy mi az élet.

Nem mert a hugará nézni, hanem lenézett az ablakon az utcán sürgő-forgó emberekre. Érezte, hogy nincs semmi igazsága, de nem volt ereje visszavonni szavait. Ugy képzelte, hogy a huga boldogságának látása újra felzavarná lelkének már-már visszatérő nyugalomát és a megszokást újra gyűlöletes, kínzó teherre tenné a derült mosoly, mely a szerelmesei ajkán örökké az ő fénybe burkolt szégyenségét gunyolná.

Félt, hogy nem lesz ereje a megsokkott, szinte kényelmessé vált iga huzozására, ha maga mellett látja a rózsalánczot, melynek illata elfeledteti a nélkülözést is. Az esküvője utáni napok tömérdek fájdalmát, kétségbeesett küzdelmeit, érzéseinek lassu haladását újra át kellene élnie, ha hugánál életre kelne az, a mit nála hideg kézzel, hideg szavak kíséretében temettek el. Azonfelül megnyugtató dolgok csitították lelkiismeretét. Dolgok, melyek valaha gyűlöletes hazugságnak tüntek fel, de a melyek most, — öntudatlan önzésében, — vigasztaló igazságoknak

látszottak. Hogy hoga könnyebben és hamarabb feledi álmait, ha mellette lesz ő, — megedzve az élet sohsem mellőzhető, állandó törvényeitől. Majd együtt, egymásra támaszkodva egyszer csak megtalálják a nyugalmat és nyugalmukban végkép elfeledik, hogy valaha könnyek közt harezoltak szívükért.

Emma még mindig sápadtan állt vele szemközt. Látszott arczán, hogy nem akarja, nem tudja elhinni a szavak igazságát. Később bejött anyjuk és Magda asszony biztatóan mosolygott felé:

— Emma okos leány. Nem fog soká ellenkezni.

Lángné átölelte leányát és megeskolkolta fehér homlokát.

— Tudtam, — tudtam! ismételte és kihuzva zsebkendőjét törülgette a leánya szeméből hulló könnyeseppet.

* * *

Ime, Heloise, itt van a história. Lehet, hogy esalodom és lehet, hogy ez fantasztikus történet. De így képzelem a megoldást és így látva be a nénye lelkébe, talán meg is fogja bocsájtani neki az önzést, mely kiméletlenül követeli az áldozatot. Mert gyengék vagyunk mindannyian és minél gyengébbek, annál irigyebbek a más erejére. Fájdalom látása és keményebbnek találjuk a hideget, ha belátunk a barátságos meleg szobába. Mindez emberi dolog és ki tehet róla, ha emberi dolgainkban mindig ott van az árnyék?

Vegyes.

Távirat Zolának. Hatvan trieri polgár a következő tartalmú táviratot intézte Zolához:

Émile Zola, cour d'assises, Paris. La Bête humaine furise et lourde(s), troublant la Terre française, disparaîtra comme le Rêve par votre Oeu re noble et courageux qui fera la Débâcle des ténébricoles à Paris.

Ez a távirat, amelynek szövege, mint látható, Zola leghiresebb regényeinek címét foglalja magában, magyar fordításban így hangzik:

Zola Emil, igazságügyi palota, Páris.

A dühös és tomboló emberi fenevad, a mely feldulta Franciaország földét, mint az álom, úgy tűnik el nemes és hátor művész előtt, a mely összezuzza a sötétben agyarkodókat.

Viktória királynő születése napja. Pétervárról jelentik, hogy O'Connor angol nagykövétél tegnap negyven terítékű disztribúció volt, a melyen részt vettek: Miklós császár, a császárné, Parlova Mária és Alexandrevna Xenia nagyhercegnők, Viktória schleswig-holsteini hercegnő, Alexandrovics Vladimir, Alexandrovics Alexej, Nikolajevics Miklós nagyhercegek és a csári ház más tagjai, továbbá több miniszter és udvari főméltóság. Ebéd után bál volt, amelyre 200 meghívót bocsátottak ki.

Bál a német nagykövétél. Berlinből jelentik, hogy Szógyény-Marich László osztrák-magyar nagykövétél tegnap nagy bál

volt, a melyen jelen voltak: a hesseni nagyherceg és neje, Henrik porosz herceg neje, Frigyes Lipót porosz herceg neje, Margit hercegnő és férje Frigyes Károly hesseni herceg, a hohenzollerni örökös herceg, a hohenzollerni hercegnő s az udvari társaság és a diplomáciai testület tagjai.

High-life a Rivierán. Nizzából írják lapunknak: A tél a Rivierán egyáltalán nem olyan enyhe az idén, mint azt várni lehetett volna, hasonlítva Európa többi országainak a temperaturájához. A hőmérsék ritkán emelkedik 15° Celsinon felül, sőt Crasseban tegnap havazott is. Erzsébet magyar királyné a telet az idén Cap St. Martin helyett San Remóban tölti, hol a közel jövőben a király ő Felsége is megfogja látogatni. Uralkodónknak alkalmá lesz ez esetben volt miniszterelnökével, Badeni gróffal találkozni a kit, mint német-gyűlölőt, a francia társaság rendkívül kitüntet. Az angol királynőt márczius 11-ére várják a Nizza melletti Cimzibe, míg a nagy Glaostone Cannesban tölti a telet. Ápril 15-én ugyanitt (Cannesban) fogják megtartani Keresztély dán herceg menyegzőjét Alexandrine mecklenburgi hercegnővel, aki már most Cannesban időzik fejedelmi anyjánál, Anastasie nagyhercegnőnek kíséretében.

KÖZGAZDASÁG.

A phylloxera elleni védekezésről.

Irta és az 1898. év február hó 12-én tartott előadásán felolvasta: Szabó Lajos.

A phylloxera elleni védekezésnél a szőlősgazdák kétféle irányt követnek úgy mint a szén kénégetést és az amerikai szőlőfajok vagy amerikai alanyokra való ojtás utján védekezést, éppen ezért jelen előadásom tárgyát ezen két védekezési eljárás fogja képezni.

I. Szén kénégetés.

A midőn a phylloxera Amerikából Európába s első sorban Franciaországba behuzoltatott, — a francia szőlősgazdák látván az irtóztató pusztítást a szőlőkben, — minden törekvésük a phylloxera pusztító szer feltalálására irányult, — ezt bizonyítja azon körülmény is, hogy a francia kormány 300 ezer franc jutalmat tűzött ki egy a phylloxerát biztosan kiirtó szer föltalálására, — melylyel a phylloxerát teljesen kilehessen irtani, a nélkül azonban, hogy ezen szer magának a szőlőtökének ártalmára lenne. Megszámlálhatatlan azon titkos és nem titkos szerek száma, melyekkel a feltalálók a szerencsétlen szőlősgazdákat igyekeztek boldogítani, — magamnak is volt alkalmam a feltalálók titkos szereivel napról napra foglalkozni, — azonban sajnos, mai napig a phylloxera ellen olyan irtó szer nem találtatott föl, — mely a phylloxerát biztosan és teljesen kiirtaná a szőlőtöke épségének és egészségének fenntartása mellett. — Ezt bizonyítja az is, hogy 300 francos díjat mai napig sem nyerhette el még egy találmány sem.

A sok mindenféle phylloxera irtó szerek közül leginkább bevált még a szénkéneg. — Ezen irtó szer ha kismértékben alkalmaztatik a phylloxerák számát annyira leszállítja, hogy a szőlőtöke nemcsak megélhet, — de szépen tenyészik s bő terméssel jutalmazza a reáfordított költséget; ellenben ha nagyobb mennyiségben hozatik a talajba nem csak a phylloxerát irtja ki teljesen, de a szőlőtöket is kipusztítja.

A szénkéneg tiszta állapotban előállítva egy gyengén sárgás színű folyékony test, — kellemetlen a rothadó káposztára vagy rothadt retekre emlékeztető szaga van. Szabad levegőn oly gyorsan elpárolog mint a benzin s ezen párák igen mérgesek zárt helyen minden élő lényt megölnek. Kezelése nagy gondot igényel, — ha tüzzel jön érintkezésbe azonnal meggyulad s elég, — eloltani nagyon nehéz. — E szabad levegőn elpárolog, — s a levegővel összekeveredve ha tüzzel jön érintkezésbe robban, — tehát körülötte pipával, szivarral, gyufával, vagy tüzzel járni nem szabad.

(Folyt. köv.)

Debreczeni városi színház.

Folyószám 135.

Bérlet 107.

Ma, hétfőn, 1898. évi febr. hó 14-én:

A G É S Á K

vagy:

Egy japán teaház története.

Érdekes játék 3 felvonásban. Irta: Owen Hall. Fordították: Fáy J. Béla és Makay Emil. Zenéjét szerette: Sidney Jones.

S Z E M É L Y E K.

Reginald Fairfax) Bronville) Cunningham) Grimston) Stanley)	Angol tengerész rész iszték a „Tekenős béka” nevű hajón.	Békési Gy. Tanai F. Vidor D. Bartha J. Rubos A.
Wun-Csi, a „Tizezer gyönyörűség” című teaház tulajdonosa		Sziklay M.
Imári Márki, rendőrfőnök és tartományi kormányzó		Fenyéri M.
Mimóza, gésa (énekes és táncos japán leány		F. Kállay L. Makrayné.
Aranyvirág) Bimbó) Aranyhárfa) Ibolyácska)	gósák	Cserényi A. Bartháné. Z. Csepreghi. Szabó Irma.
Juliette, francia leány		
Lady Constance Wynne, utazó angol hölgy		Kiss Irén. Fái Flóra.
Mary Worthington) Edith Grant) Molly Seanore)	barátnői	Cserényi M. Serfőzy Zs. Karacs Imre. Szentés J.
Katana, japán tűzértiszt		Csügény V. Nagy József.
Tekemi, rendőr		Serfőzy Gy. Makray D.
Nami, japán leány		Boár József.
Egy kuli) Első) Második) Harmadik)	vevők	
Tealányok, katonák, árverezők, nép. Történet mostanság, Japánban.		

A darabban előforduló magán és csoportos táncokat betanították Vidor Dezső és Makray Dénes. Az új diszleteket Erőss József és Helvig A. festette. Az új jelmezek részben Antal Vince, részben a színház szabóműhelyében id. Püspöky Imre és Zombori Imre felügyelete alatt készültek.

Holnap, kedden, 1898. február 15-én

A valeni nász.

Színmű 5 felvonásban.

valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, csikos, kockázott, mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szín s árnyalatban.)

Ruhák s blonsokra a gyárból! Privát fogyasztóknak postabér, vámmentesen s házhoz szállítva.

Minták postafordultával.

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Henneberg G. selyemgyárai, Zürichben (os. és kir. udvari szállító.)

Menyasszonyruha-selyem 65 krtól

14 frt 65 krig méterenként — saját gyáraimból —

Bérekcsik dijszabályzata.

	Köt	Egy
	lovas	
I. Napszámra.		
Egész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig	5	3
Fél napra, reggeli 6 órától d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-őtől esti 9 óráig	3	2
II. Óraszámra.		
Fél óra	40	30
Háromnegyed óra	50	40
Egy egész óra	60	50
Minden következő óra	40	30
Az utolsó órán túl félóra vagy kevesebb időre	20	15
III. Egyes járatokért.		
Magállapodás és visszamenet nélkül a város sorompói belül	60	30
IV. Meghatározott járatok.		
Temetőskői (valláskülönbség nélkül), ha a végzettség a templomban történik		
A temetőbe ki és vissza	3	1 40
A háztól egyenesen a temetőbe ki és vissza	1 20	80
A színházba menet	60	40
A színházról jövet	80	60
Bármely vasúti indóház vagy raktházhoz nappal menet vagy jövet kézi táskával	50	30
Éjjeli menet vagy jövet kézi táskával	80	60
A kocsi mellé elhelyezett minden darab máha után 10 kr. jár.		
A korcsolyázó vagy csónakázó tóhoz, csukorgyár, légszuszogó, kertészeti egylet és gézmalomhoz menet vagy jövet	50	30
Menet és visszajövet egy órai várakozással	80	60
A nagyerdői fürdőházhoz, polgári vagy katonai fürdőházhoz menet vagy jövet	50	30
Menet és jövet egy órai várakozással	1	40
Minden következő óra	80	60
Külső barom- és lóvásártérre oda és vissza egy órai várakozással	1 20	80
Minden következő óra	40	30
A katonai lakóhelyhez és katonai kórházhoz menet vagy jövet	50	30
Menet és jövet egy órai várakozással	80	60
Minden további óra	40	30

A díjak reggeli 6 órától esti 9 óráig számítottak.

Kiadó és laptulajdonos:

Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: Koncz Ákos.

Főmunkatárs: Ujlaki Antal.

Hirdetés.

A halápi telek körül levágott akác szegély fákából kikerült 123 csomó $\frac{1}{4}$ öles hosszú akácfa, — 81 m. ö. akác hasáb, 52 $\frac{1}{4}$ m. ö. galy tűzifa és 11 $\frac{1}{2}$ m. ö. gömbölyű nyárfa, — továbbá a vízlecsapoló árkok kiépítése alkalmával levágott és $\frac{1}{4}$ öles csomókba rakott hosszufák f. évi február hó 17, 18 és 19. napján mindenkor d. e. 9 órakor kezdetét veendő árverésen a helyszínen el tognak adatni.

Miről az érdekeltek azon figyelmeztetéssel értesítettek, hogy a megszámozott farakások sorsszám szerint és egyenként lesznek árverelve.

Az árverésen megvett fa 10 napig az erdőhivatal, azontul, de legkésőbb az árverés után 15 napig az illető vevő veszélyére a helyszínen hagyható.

Gyülekezés a halápi telken.

Debreczen, 1898. évi február hó 10.

Török

erdőmester.

144—1—1

161. v. k. sz.
1898.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. bíróságnak 1776/98. P. sz. végzése folytán közhírré tétetik, miszerint J. N. Spinner, schöpfungeli cég részére Mocsáry Lajos debreczeni lakostól 158 frt 27 kr. tőke, ennek 1897. évi október hó 29. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 33 frt 67 kr. perköltség erejéig 1898. évi január hó 15-én bíróság lefoglalt és 1120 frtra becsült porcellán és üveges árak és üzleti felszerelésekből álló ingóságok 1898. évi február hó 26-án d. e. 9 órakor kezdetét veendő és Fő-utcán alperes 8. számú ház alatti üzletben megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Debreczen 1898. évi február hó 7-én.

Török Péter

bírói kiküldött.

2—1—1

Köhögés

és rekedtség ellen legjobba RÉTHY-féle PEMETEFŰ CZUKORKA. Kapható minden gyógyszerárban. Egy doboz ára 30 kr. 5 dobozzal bérmentve küld a Sas gyógyszerár B.-Csabán. Csak akkor valódi, ha minden doboz fenekén ezen aláírás látható.

Réthy Béla
gyógyszerár

Hajdúvármegye és Debreczen szab. kir. város főispánjától.

75.
1898.

Pályázati hirdetmény.

Debreczen szab. kir. város márczius havi rendes közgyűlésén választás útján betöltendő adó-pénztárnoki állásra, mely állás évi 1200 frt fizetés 250 frt lakbérből álló javadalmazással van összekötve s ezennel fokozatos előléptetés folytán megüresedendő más állásokra ezennel pályázat hirdettetik.

Felhívtnak az ezen állásokra pályázni kívánók, hogy kellőleg felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám, mint a kijelölő bizottság elnökéhez folyó évi márczius hó 15-ének d. u. 5 órájáig annyival inkább benyújtsák, mert a később érkező pályázati kérvények tekintetbe vétetni nem fognak.

Debreczen, 1898. január 30-án.

Gróf Dégenfeld József

125—2—1

főispán.

A Kossuth- és Batthyányi-
uteza sarkán levő
kávéház helyiség

bármily üzletnek

kiadó.

Értekezhetni Dr. Simonffy
Béla kir. ügyész ural.

Hirdetés.

A Kösüszögben levő 120
cat. hold szántó és 2 cat.
hold kaszálló föld tanyabir-
tokom, a rajta levő őszi
buzavetéssel együtt haszon-
bérbe kiadó.

Osvárh Ferencz
ügyvéd.

Kávéház
helyiség.

A N.-Csapó-uteza elején a „Balaton” ká-
véház, más üzletnek is igen alkalmas
helyen, az egész udvari helyiségekkel együtt

május 1-re kiadó,

vagy az egész házastelek előnyös feltéte-
lek mellett eladó.

Értekezhetni: N.-Csapó-uteza 359. sz. a.

Egy csepp
a zsebkezdőre elég, hogy annak napokra a legfinomabb természe-
tes, frissen szedett

Rhein-Weilohen
(Rajnai ibolya)

kedves illatát adja, Valódián csak

Ferd. Mühlhens
Köln a. Rh. Glockengasse Nr. 47ll. gyártja.
Minden jobb illatszertésben kapható.

Homokkerti nagymalom városi lisztraktára.

Van szerencsém t. vevőimet értesíteni, hogy a „Brüll és Kardos” cég alatt vezetett

liszt-, korpá- és só-nagyraftárunkat

(Egyháztéren a Kereskedelmi akadémia mellett)

saját számlámra átvettem és azon kedvező helyzetben
vagyok, miszerint úgy sima, mint műörlésű lisztjeimet
elismert kitűnő minőségük mellett a legolcsóbb árban
számíthatom.

Szives megrendeléseiket kérem

Debreczen, 1898. február hó.

tisztelettel

Kardos Lipót.

→→→ Friss élesztő kétszer naponta! →→→

„Csokonai” nyomda és kiadó r.-t. nyomása. 1897.